

дителя на демокрацията. Последния, честолюбив със желязна воля и хладна разсждителност, се стреми да принуди противника на почтено предаване. Хенрих умира, но и Панкрати загива и в последния му час се явява в облаците бяло видение с кръст. Той предава душа със думите: „Ти победи Галилеенино“!

Описанието на боевете носят печата на романтизма. Разбиране смисъла на тая драматическа поема, особено характера на двамата героя, представлява голяма трудност и за специалистите — литературни историци. Но изцяло тя произвежда впечатления, каквито дават романите на Достоевски.

Анализ на народните вражди, над които е поставено кръста и очеркованието на класическия и християнски Рим, е даден в „Иридион“. Главния герой на поемата е гърк, възпитан в ненавист към римляните през време на Халеобагала; при това значителна роля играе християнството и появилия се в него раскъл. В поемата се явява и демонския лик на античния Мефистофел, Масинис, комуто Иридион предава своята душа. В тридесетях години на миналия век Масинис пробужда Иридиона към нов живот и го води по Via sacra (свещен път) за Рим, где на форума лежат само отрепки и боклук, в Колизея — смет и прах, а Капитала е покрит с позор. На форума спят два ници — отломки на римския народ. По тоя начин, всичко е унижено, както и неговата родна Елада. Иридион се освобождава от власта на Масинис, но той е наново обречен на земен живот и се връща „в страната на гробовете и кръстовете“, в земята на поляците.

Пристрастието на Красински към символизма расте. „Легенди“ рисуват полските поклонници в Рим. На Коледа в църкова им възвестява Господното Рождество един млад кардинал. Указва се, че този кардинал е свети Йоан, а църквата почва да се рути; в нея остават само папата и поляците, които държат изваден нож над главата на папата, за да го защитят „за това, защото — казват те — на бива да оставят стареца на произвола на сждбата“. Църквата се преобръща в развалини.

В тази поема има също сцени, които увеличат по сила и красота

По-после на поезията на Красински указват влияния любовта и Хегеловата философия. Когато поета възпява „Предутрин“, той е под влиянието на месианизма. Идеалист по природа той вижда миналото на Полша в светлината на идеализма. Полша, водителката на народите, трябва да се пречисти и обнови вътрешно, да се отреси от всичко нехристиянско, нечеловечно — и тогава е длъжна да дойде свободата без проливане на кръви. Ала не само Европа — целото чело-